



Institutul pentru Tehnica de Calcul SA

Industria IT&C în România 2005 - 2006

Mircea Vuici, ITC

dec.2006

Aceast material continuă suita analizelor evoluției industriei românești de Tehnologia Informației și Comunicațiilor. pe care ITC-Institutul pentru Tehnica de Calcul le realizează anual.

Industria TI&C este privită ca ansamblu al sectoarelor hardware IT (CAEN 30), hardware telecom și electronică (CAEN 32), software și servicii IT (CAEN 72) și servicii telecom (CAEN 642).

Analizele ITC sunt bazate, în special, pe prelucrarea datele de bilanț ale celor peste 16.000 de firme TI&C, dar și pe informațiile comunicate de companii sau furnizate de instituții publice ca INS, Direcția Vămilelor, etc.

Industria TI&C

Industrie prelucrătoare TI&C

- Hardware IT - CAEN 30 "Industria de mijloace ale tehnicii de calcul si de birou"
- Hardware telecom – CAEN 32 "Industria de echipamente pentru radio, televiziune si comunicatii"

Servicii TI&C

- Software și servicii IT – CAEN 72 "Informatica si activitati conexe"
- Servicii telecomunicații – CAEN 642 "Industria de echipamente pentru radio, televiziune si comunicatii"

Aceste sectoare constituie de fapt subsetul de bază a al întregii industriei TI&C, sau al așa numitei industrie de "înalță tehnologie".

In definiția OECD, utilizată curent în analizele economice ale Comisiei Europene, industria TI&C mai cuprinde producția cablurilor electrice și optice (NACE/CAEN 31.3) și echipamentelor de măsură și control (33.2 și 33.3), precum și sectoarele de comerț (51.43, 51.64, 51.65) și închiriere (71.33) a aparatelor și echipamentelor TI&C.

Cuprins

Industria TI&C 2005-2006	3
Sectoarele TI&C.....	4
Servicii vs. fabricație	6
Exporturile TI&C	6
Industria TI&C și piața internă	8
Consolidare	10
România locație offshore.....	11
Firmele TI&C	12
Marile companii	13
Gradul de concentrare	13
Microîntreprinderile TI&C	14
Personal	16
Salariile	17
Profiturile.....	18
Geografia industriei TI&C	20
Contribuția la PIB.....	21
ANEXA.....	23
Software si servicii IT (CAEN 72)	23
Hardware IT (CAEN 30)	25
Hardware telecom și electronică (CAEN 32)	27
Servicii Telecom (CAEN 642)	29

Industria TI&C 2005-2006

Evoluția puternic ascendentă a industriei TI&C a continuat în 2005 și 2006 impulsionată de consumul intern, exporturi și investițiile străine în contextul dat de creșterea economică generală și apropierea momentului intrării în UE.

Ansamblul sectoarelor TI&C a realizat în 2005 o producție de 5,53 miliarde de dolari (4,45 miliarde euro) și au înregistrat o cifră de afaceri totală de 6,75 miliarde de dolari (5,43 miliarde euro), în creștere cu 32% față de anul anterior și de 3 ori mai mare decât în anul 2000.

Creșterea a fost și mai accentuată, +38%, în ceea ce privește valoarea adăugată brută care măsoară contribuția la PIB a sectoarelor TI&C și care a atins 3,42 mld.USD (2,75 mld.EUR).

Pentru 2006 se estimează atingerea a 8,3 mld USD (6,7 mld.EUR) la cifra de afaceri totală și 6,8 mld USD (5,4 mld.EUR) la producția vândută, creșterea fiind de cca 24%. Deși acest procent, corespunzător exprimării în valută, este ceva mai mic decât cel de anul trecut, creșterea în lei constanți este mai accentuată.

Referitor la valorile foarte mari ale creșterilor anuale, trebuie ținut cont de faptul că acestea se datorează parțial efectului de "iluzie statistică" dat de exprimarea în cele două valute străine. Acest efect s-a amplificat în 2004 și 2005, când a început aprecierea leului în condițiile menținerii unei inflații apreciabile. În 2005 combinația dintre întărirea leului cu peste 10,5% și rata anuală a inflației de 9,8% a condus la o apreciere "reală" a leului față de dolar și euro cu peste 21%.

În 2006 fenomenul s-a menținut, dar la un nivel ceva mai scăzut, aprecierea reală a leului (ca medie de la an la an) față de valutele străine până în acest moment fiind de doar 10%.

Industria TI&C 2000-2006

TI&C	2000	2004	2005	2006e	2005/04	2006/05	2006/00
Cifra de afaceri, CA, mil USD	2.141	5.129	6.751	8.375	32%	24%	3,9
Productie vanduta, mil USD	1.939	4.237	5.529	6.807	31%	23%	3,5
Val. adaugata, VA, mil USD	1.154	2.477	3.419	4.310	38%	26%	3,7
Export, mil USD	592	941	985	1.316	6%	32%	2,2
Rezultat exploatare, mil USD	545	879	1.310	1.720	49%	32%	3,2
Profit net, mil USD	63	699	1.133	1.500	62%	32%	23,7
Nr.firme	4.648	14.006	16.316	17.590	16%	8%	3,8
Personal	77.536	94.110	101.191	110.200	8%	9%	1,4
Sal.brut USD/an	3.350	6.199	7.358	8.800	19%	20%	2,6
Productivitat. (VA,\$/pers)	14.882	26.315	33.787	39.100	28%	16%	2,6
Productivitat. Prod.,\$/pers)	25.005	45.017	54.643	61.765	21%	13%	2,5

Industria TI&C 2005

TI&C	2005 USD	2005 EUR	2005/04 USD,Euro	2005/04 Lei const.
Cifra de afaceri, CA, mil.	6.751	5.429	32%	8%
Productie vanduta, mil.	5.529	4.446	31%	7%
Val. adaugata brută, VAB, mil.	3.419	2.749	38%	13%
Export, mil.	985	800	6%	-13%
Nr.firme	16.316		16%	
Personal	101.191		8%	
Sal.brut /an	7.358	5.917	19%	-2,7%
Productivitat. (VAB/pers)	33.787	27.169	28%	5,3%

Sectoarele TI&C

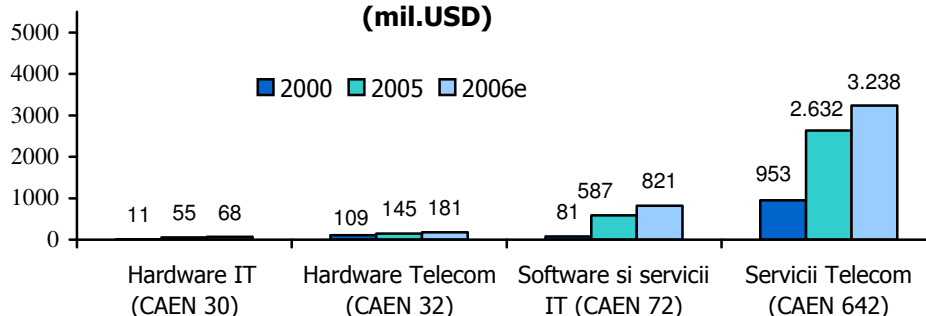
Aproximativ trei sferturi din volumul de activitate al industriei TI&C aparține sectorului serviciilor telecom (CAEN 642) care realizează 64% din cifra de afaceri, 73% din producție și 77% din valoarea adăugată brută. Doar primii trei operatori de telefonie (Romtelecom, Orange și Vodafone) acumulează peste jumătate din producția și valoarea adăugată a întregii industrii TI&C. Sectorul își menține cursul ascendent în condițiile unei dezvoltări continue a pieței interne de telefonie mobilă, comunicații de date, cablu TV și servicii Internet. Volumul de activitate a crescut în 2005 cu 27%, atingând o cifră de afaceri de 4,3 mld.USD (3,5 mld.EUR), de 2,8 ori mai mare față de anul 2000, iar în 2006 a depășit probabil 5,2 mld.USD (4,1 mld.EUR).

Deși are o pondere mai mică, sectorul software și servicii IT (CAEN 72) reprezintă în continuare cel mai dinamic segment al industriei TI&C. Creșterile în software și servicii au fost în 2005 de 45%-50% (în dolari), astfel de rate de creștere anuală caracterizând întreaga perioadă de după 2000. Cifra de afaceri totală a trecut în 2005 de nivelul de 1,5 mld.USD (1,2 mld.EUR), de 6,5 ori mai mare decât în 2000, iar pentru 2006 se așteaptă depășirea a 2 mld.USD (1,65 mld.EUR), cu o creștere de cel puțin 35%. Dinamismul sectorului este dat atât de creșterea sănătoasă a consumului intern de aplicații software și servicii IT în economie și în administrația publică, cât și de extinderea exporturilor de servicii și, în din ce în ce mai mare măsură, de produse software. Ponderea sectorului în totalurile industriei TI&C este de 25% ca cifră de afaceri și doar 19% ca producție și valoare adăugată, dar și în această privință trebuie remarcată dinamica, această pondere fiind de peste două ori mai mare decât în 2000.

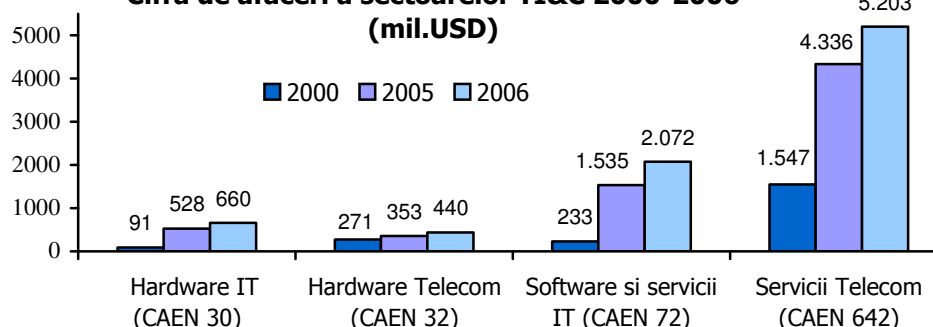
Evoluția sectoarelor hardware poate fi caracterizată drept contradictorie. Hardware-ul IT (CAEN 30) a înregistrat în 2005 creșterea cu 35% la cifra de afaceri (530 mil.USD) și cu 45% la producția vândută datorate evoluțiilor pozitive în grupul asamblatorilor de calculatoare, dar și începerii fabricației la unitatea Celestica de la Borș. Volumul de activitate în sectorul 30 s-a mărit de aproape 6 ori față de 2000, iar în 2006 creșterea este probabil de cca 25%. În paralel, sectorul hardware telecom și electronică (CAEN 32) a cunoscut în 2005 un ușor regres, creșterea producției cu 14% în dolari sau euro echivalând cu o scădere în lei constanți, iar exportul reducându-se semnificativ cu peste 20%. În timp ce multe firme medii locale sau străine au evoluat pozitiv, unele filiale ale multinaționalelor au înregistrat creșteri modeste sau reduceri. Producția cumulată a celor două sectoare hardware a

atins în 2005 nivelul de 546 mil.USD, cu o creștere de 26% față de anul anterior (doar 3% în lei constanți) și de 1,9 ori mai mare față de 2000. Pentru acest an se estimează o creștere mai convingătoare (13% în lei constanți), generată în mare parte de îmbunătățirea situației contractelor la centrele de producție ale multinaționalelor.

Valoare adăugată brută în sectoarele TI&C 2000-2006 (mil.USD)



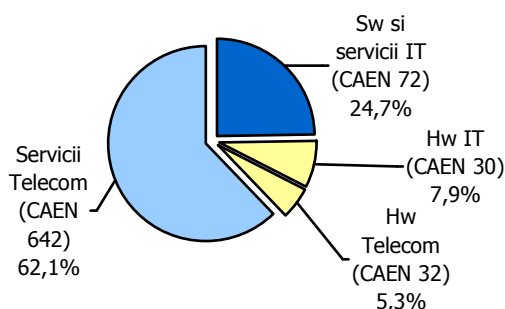
Cifra de afaceri a sectoarelor TI&C 2000-2006 (mil.USD)



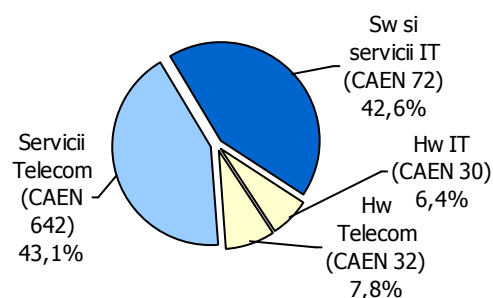
Repartizarea cifrei de afaceri pe sectoarele TI&C

CA	2000		2006	
	mil.USD	% din total	mil.USD	% din total
Sw si servicii IT (CAEN 72)	233	11%	2.070	25%
Hardware IT (CAEN 30)	91	4%	660	8%
Hardware Telecom (CAEN 32)	271	13%	440	5%
Servicii Telecom (CAEN 642)	1.547	72%	4.336	62%
Total TI&C	2.141	100%	8.375	100%

Repartizarea cifrei de afaceri a sectoarelor TIC



Repartizarea personalului sectoarelor TIC



Servicii vs. fabricație

O privire generală asupra structurii industriei TI&C scoate în evidență disproporția dintre sectoarele de servicii și cele prelucrătoare (hardware). Cele două sectoare de servicii telecom și software și servicii IT acumulează 87% din cifra de afaceri totală, 90% din producție, 94% din valoarea adăugată și 86% din personal. Ponderea sectoarelor hardware nu este doar foarte mică, dar a avut și tendința de a se reduce în ultimii cinci ani, datorită ratelor de creștere constant inferioare celor din servicii.

Pe de o parte, dominația atât de categorică a sectoarelor de servicii poate fi interpretată ca pozitivă, în sensul că urmează tendința generală bine cunoscută din economiile dezvoltate unde ponderea serviciilor se mărește continuu. Pe de altă parte, o comparație cu situația din industriile TI&C europene atrage atenția asupra unei disproporții exagerate în cazul României. Raportul între sectoarele de servicii și cele prelucrătoare TI&C este în România 6,4/1 la cifra de afaceri și 15/1 la valoarea adăugată, în timp ce media UE-25 este de doar 3,1/1 și respectiv, 4/1. În state vechi membre UE, ca Germania sau Franța, raportul se situează sub această medie, iar în Finlanda sau în țări cu concentrări puternice ale producției offshore ca Irlanda sau Ungaria, raportul are valori subunitare. În orice caz, un raport servicii / manufacturing atât de ridicat ca în România nu poate fi

Raportul Servicii ICT / Industria prelucrătoare ICT

	CA	VAB
Romania	6.7	16.1
EU25	3,1	4,0
UK	3,7	6,7
Germania	2,5	3,2
Franța	2,6	3,1
Spania	6,1	7,1
Irlanda	0,5	0,6
Finlanda	0,8	0,8
Ungaria	1,0	2,1

Sursa (pt țările UE25): European Commission – DG Enterprise and Industry, "Key Indicators on the Competitiveness of EU's ICT Industry", 2005

întâlnit în nici o țară UE-25 și explicația vine, nu doar din evoluția pozitivă a serviciilor, ci și din subdezvoltarea industriei prelucrătoare TI&C ca urmare a volumului foarte mic al investițiilor din anii anteriori în comparație cu alte state est-europene.

Trebuie menționat că situația la care ne referim pare a contraveni imaginii cunoscute a pieței românești imature în care predomină hardware-ul în defavoarea serviciilor și a software-ului și care este reală, dar se referă la piața, mai precis doar la piața IT care e alimentată pe partea de hardware mai ales din import.

Exporturile TI&C

Exporturile sectoarelor TI&C s-au apropiat în 2005 de un miliard de dolari (985 milioane), cu o creștere foarte mică (+5%) față de anul anterior, iar valoarea estimată pentru 2006 depășește 1,3 miliarde. Deși exporturile de software și servicii IT au continuat să crească, importurile masive de hardware și electronică au condus la menținerea unui sold puternic negativ al balanței externe TI&C (-1,9 miliarde dolari). Raportate la totalul pe economie, exporturile TI&C au reprezentat 3,6% în 2005, în scădere față de anul anterior, dar cu tendința de a reveni la cca 4% în 2006

Relativa stagnare a exporturilor TI&C din 2005 (cel mai slab an de după 2000, din acest punct de vedere) este rezultatul unei reduceri puternice în

hardware care a fost cu greu compensată de expansiunea din software și servicii

Exporturile sectorului software și servicii sunt estimate la 360 mil.USD în 2005 și peste 500 mil.USD în 2006, cu creșteri anuale, de peste 40% (față de 18% pentru exporturile totale pe economie). Cursul ascendent este menținut de activitățile de outsourcing ale firmelor locale, de extinderea centrelor de dezvoltare ale companiilor străine și de deschiderea, în ultimii doi ani, a centrelor de servicii și suport ale multinaționalelor IT. Sectorul exportă deci servicii, dar la acestea se adaugă, cu o pondere tot mai mare, exportul de produse software al unor firme locale.

Importurile de produse software (sistem, instrumente de dezvoltare și cca 70% din aplicații) au un volum de peste 3 ori mai mic decât exporturile de servicii. România se plasează astfel pe poziția de exportator net în domeniul software și servicii.

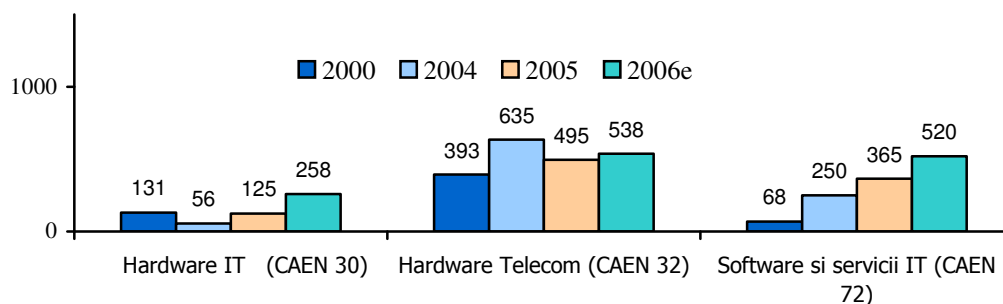
Sectoarele de hardware au realizat în 2005 un export de 620 mil.USD, în scădere cu 10% față de anul anterior. Exporturile de hardware și electronică sunt generate în majoritate de centrele de producție ale firmelor străine, în special ale multinaționalelor, și conjunctura nefavorabilă la unele din acestea a condus la fluctuații în anii trecuți și la reducerea din 2005. În același timp, importurile, alimentate de cererea pe piața internă, au crescut puternic cu 35% în CAEN 30 și cu 10% în CAEN 32. Cumulate, importurile de hardware au atins 2.780 mil.USD, cu 19% mai mult decât în anul anterior. În acest fel, soldul negativ s-a mărit cu 30% ajungând la 2.160 mil.USD.

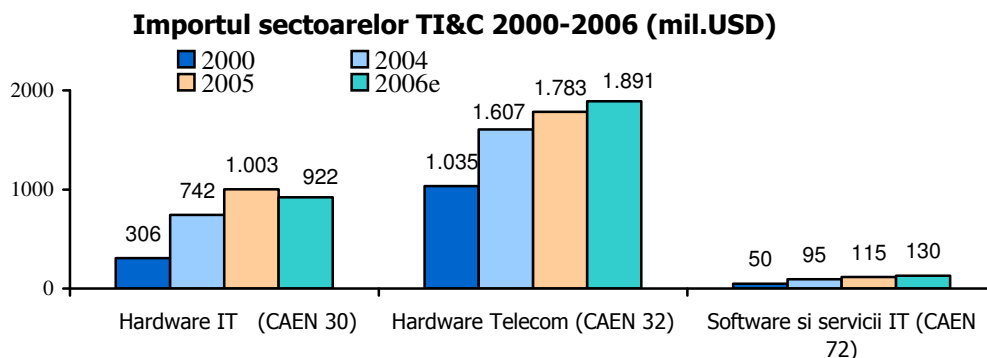
România este net importatoare de hardware TI&C, cu o producție internă acoperind doar 20% din piața internă și exporturi de 4,5 ori mai mici decât importurile. Sectorul are una din cele mai mari balanțe externe negative din industria prelucrătoare, cu tendința de accentuare în ultimii ani.

În 2006, cifrele primelor trei trimestre indică o inversare a trendului, în special în CAEN 30, cu mărimi categorice ale exporturilor (datorate în mare măsură evoluțiilor pozitive de la Celestica și Solectron) și o reducere a importurilor. Pentru întreg anul se estimează exporturi hardware de cca 800 mil.USD, în creștere cu 30%, și importuri limitate la 3.000 mil.USD, deci cu o creștere sub 10%, inferioară celei din anii anteriori.

Este astfel posibil ca, în 2006 deficitul comercial pentru hardware să nu mai crească decât cu câteva puncte procentuale (față de creșterile cu două cifre din anii anteriori), iar pe ansamblul sectoarelor TI&C să înceapă să se reducă.

Exportul sectoarelor TI&C 2000-2006 (mil.USD)





Exportul și importul sectoarelor TI&C, 2000-2006

	2000		2004		2005		2006e	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
Hardware IT (CAEN 30)	131	306	56	742	125	1.003	258	1.033
Hardware Telecom (CAEN 32)	393	1.035	635	1.607	495	1.783	538	1.966
Software si servicii (CAEN 72)	68	50	250	95	365	115	520	140
Total TI&C	592	1.391	941	2.444	985	2.901	1.316	3.139

Industria TI&C și piața internă

Piața internă TI&C a totalizat, conform ultimelor ediții EITO, 4.700 mil.USD (4.150 mil.euro) în 2005 și va crește la 5.310 mil.USD (4.700 mil.euro) în 2006. La aceasta se adugă 400-500 mil.USD, reprezentând valoarea posibilă a pieței de electronice de consum, care nu e inclusă în EITO și care corespunde grupei CAEN 32.2

Valorile corespunzătoare celor patru sectoare în 2006 sunt 3.270 mil.USD pentru servicii telecom, 290 mil.USD pentru software și servicii, 804 mil.USD pentru hardware IT și 947 mil.USD pentru hardware telecom, iar creșterea anuală este apreciată la 9% pentru segmentele hardware și 15-16% pentru servicii.

După cum se știe EITO reprezintă singura sursă de referință pentru ansamblul pieței TI&C, dar, așa cum am arătat și in analizele noastre anterioare, în fiecare ediție EITO există tendința de a evalua exagerat de precaut anul în curs și cel următor, ceea ce conduce la subevaluări care sunt corectate ulterior în edițiile următoare

Estimări mai recente IDC indică pentru componentele IT ale pieței TI&C din 2005 și 2006 un volum cu cca 200 mil.USD mai mari decât EITO (software și servicii - 348 mil.USD în 2005 și 404 mil.USD în 2006, hardware IT – 820 mil.USD în 2005 și 890 mil.USD în 2006). Rapoartele specializate pe segmente de piață ale IDC sau PAC (PC, ERP/EAS, servicii IT) indică de asemenea valori și rate de creștere superioare (20% - 30%).

Revenind la structura pieței TI&C, notăm că ponderea celor patru sectoare este de 61% pentru servicii telecom, 6% pentru software și servicii, 15% pentru hardware IT și 18% pentru hardware telecom și electronică. Se poate observa că raportul dintre piața cumulată de servicii și cea de hardware este 2/1, mai mic decât rapoartele servicii/fabricație din

industria TI&C la care ne-am referit anterior (6,7/1 pentru cifra de afaceri sau 16/1 pentru VAB). Diferența provine, așa cum am arătat, din faptul că piața de hardware depășește cu mult producția internă și este alimentată preponderent din importuri.

Se remarcă de asemenea menținerea în 2005 și 2006 a celor două disproporții structurale, cunoscute ca indicând insuficienta maturitate a pieței TI&C românești. Prima se referă la ponderea foarte mică a pieței IT (software, servicii și hardware IT) în totalul pieței TI&C. În România această pondere este 21% și se păstrează în jurul aceste valori în ultimii ani, în timp ce media CEE este 31%, media europeană este 47%, iar în SUA se ridică la 67%. Al doilea dezechilibru este cel dintre software-servicii și hardware pe piața IT. Ponderea consumului de software și servicii în totalul IT este de doar 26% în România față de 47% media CEE, 66% media UE și 68% în Statele Unite.

Compararea cifrelor de piață cu cele ale industriei TI&C, atât pe total cât și pe sectoare, scoate în evidență diferențe apreciabile (de exemplu, cifră de afaceri a industriei mult peste piață) care par inexplicabile la prima vedere, mai ales dacă ținem cont și de soldul negativ al balanței externe. Diferențele se pot explica dacă se ține cont de fluxurile de produse și servicii atât între industrie și piața internă cât și în interiorul industriei. Astfel, cea mai mare parte a importurilor se scurg pe piață prin firmele de hardware și software (CAEN 30 și 72) sub formă de mărfuri sau integrate în producția proprie și măresc cifra de afaceri a sectoarelor, în special a sectorului software și servicii. Pe de altă parte, cifra de afaceri a sectoarelor conține și tranzacții în interiorul sectorului, de exemplu pentru terminarea apelurilor în alte rețele la operatorii telecom sau serviciile facturate între firmele de software. În sfârșit, trebuie luată în considerare și posibila subevaluare a pieței despre care am vorbit.

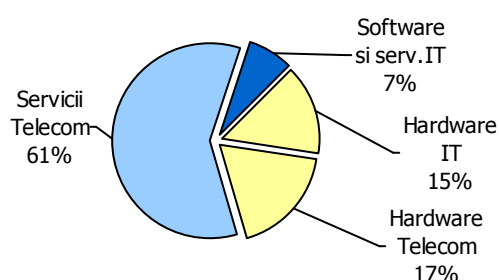
Referitor la relația dintre industria TI&C și piața internă se poate spune că sectorul servicii telecom este singurul care acționează aproape exclusiv pe piața internă pe care o acoperă în întregime. Sectorul software și servicii își împarte activitatea între export și consumul intern pe care îl acoperă în proporție de două treimi din producția proprie (aproape 100% din serviciile IT și mai puțin de 25% din produsele software).

Cele două sectoare hardware produc preponderent pentru export și asigură doar 20% din piața internă. Dacă luăm în considerare și importul de componente și subansamble necesare producției, ajungem la concluzia că cel mult 10% din consumul intern de hardware și electronică este acoperit de ceea ce se crează în țară.

Piața internă TI&C (EITO)

mil.USD	2005	2006
Servicii telecomunicații	2.844	3.274
Software și servicii TI	250	290
Hardware TI	736	804
Hardware telecomunicații	869	947
Total TI&C	4.699	5.314

Structura pieței interne TIC, 2006



Consolidare

Una din tendințele majore ale ultimilor doi ani a fost consolidarea care s-a manifestat în diferite forme în toate sectoarele industriei TI&C, impulsionată atât de evoluția generală a industriei și perspectivele de viitor, cât și de apropierea momentului aderării.

În sectorul servicii telecom anii 2005 și 2006 au fost marcați de cele două mari achiziții în telefonie mobilă Vodafone – Connex și OTE – Cosmorum și de continuarea consolidării în segmentul CATV cu achiziția Astral Telecom de către UPC, urmată de absorbția a numeroase societăți medii – mici de către cei doi operatori de cablu dominanți (RCS/RDS și UPC). Printre ultimele tranzacții din acest an se numără vânzarea rețelei Militari C-Zone către RCS și a Minisat Târgoviște către UPC

În sectorul software și servicii, unde prezența investitorilor a fost slabă în anii anteriori, în 2005 s-a declanșat o avalanșă de achiziții strategice, investiții financiare și fuziuni dintre care enumerăm: Forte Company - achiziție totală de către Siemens Business Services, Radix Company - achiziție totală de către Ness Technologies, TotalSoft - preluare pachet majoritar de către fondul de investiții Global Finance, Crinsoft - achiziție de către Axway/Sopra Group, Siveco - preluare pachet minoritar de acțiuni de către Polish Enterprise Fund V (Enterprise Investors) și Intel Capital, Akela - achiziție de către TechTeam Global, IT Sistec Cluj - fuziune prin absorbție cu grupul RTC, UTI Grup - preluare pachet minoritar de către AIG Global Emerging Markets Fund.

Anul 2006 a continuat mai ales cu fuziuni și achiziții de tip strategic de către companii străine, dar și românești: PharmEc Software - Brilliant Business, Orasys - Vector Software, AroBs Transilvania - Hotelzon, IP Devel - Adecco, InterAKT - Adobe, Alfa Global Solutions (Cluj) - Endava, SoftNet (SDC) - Omnilogic, EasyCall - Computer Generated Solutions (CGS). Suma totală implicată în aceste tranzacții poate fi bănuită ca situându-se în intervalul 70-90 mil.USD

În sectorul hardware, tendința de consolidare și concentrare s-a manifestat în zona retailerilor-asamblatori. Mișcările cele mai spectaculoase au aparținut grupului Flamingo, cu listarea pe bursă (ofertă publică inițială și începutul tranzacționării în vara 2005) urmată în acest an de preluarea integrală a companiei Flanco Internațional și transformarea grupului în al doilea mare retailer de produse IT, electronice și electrocasnice. Printre celelalte tranzacții realizate în această perioadă se pot enumera achiziția de către RTC-Diverta a grupului Best (alături de Sistec), sau fuziunea prin absorbție a K-Tech cu Rom Tel Distribution din vara acestui an.

Deși listele prezentate sunt impresionante ca număr de firme implicate și valoare, efortul de consolidare nu era încă reflectat de cifrele din 2005 ale sectoarelor prin creșteri ale cotelor de piață pentru primele companii. Este însă de așteptat ca efecte ale consolidărilor să devină vizibile în statisticile pentru 2006 și 2007. Reconfigurări importante va cunoaște în special sectorul software și servicii unde, cu excepția a două - trei companii românești puternice care își vor continua dezvoltarea independent (și eventual prin listări viitoare pe bursă), zona de top va fi dominată de filialele firmelor internaționale.

România locație offshore

Ultimii doi ani s-au caracterizat și printr-o creștere remarcabilă a interesului pentru România ca locație offshore și near-shore pentru producția și serviciile TI.

România ocupă o poziție relativ bună în numeroasele clasamente ale atractivității offshore din această perioadă: locul 14 în lume și 6 în Europa în "Offshoring Environment Ranking 2005" al EIU, locul 10 în EMEA în raportul A.T.Kearney "Global Services Location Index 2005", sau locul 2 în sud-estul Europei în studiul NeoIT "Offshore Readiness 2006". La tradiționalele atu-uri - calitatea și costul redus al forței de muncă, s-au adăugat în ultimul timp progresele macroeconomice, îmbunătățirea mediului de afaceri, reducerea fiscalității și perspectiva apropiatei aderări la UE care au sporit atractivitatea României. Pe de altă parte, la producătorii vest-europeni sau cei care vizează clienții din această regiune, este tot mai evident interesul pentru localizarea nearshore și avantajele aduse de apropierea geografică, multilingvism sau compatibilitatea culturală. În paralel, se conturează tendința de părăsire a locațiilor din Europa de Vest, cum ar fi Irlanda și chiar de deplasare dinspre țările central-europene deja aderente (Polonia, Cehia, Ungaria) spre est și sud-est. În acest context, studiile, rapoartele și articolele apărute mai ales în 2006 se referă insistent la România ca la prima locație preferată pentru offshoring în Europa.

Materializarea acestor evoluții a constat într-un val de investiții străine în centre de producție, servicii și R&D nou înființate sau extinse semnificativ în 2005 și 2006. Cele mai cunoscute sunt Oracle și HP, care au captat mai mult atenția media, dar o încercare de contabilizare indică peste 30 de noi centre mari sau medii înființate în ultimii doi ani. Într-o enumerare succintă acestea sunt:

Unități de producție hardware și electronică: Celestica (Borș, primul modul de producție în 2005), SIMEA-Siemens (Sibiu, componente și aparatură electronică, 2005), Pemstar (Brașov, furnizor EMS), Hella Electronics (Timișoara, o nouă fabrică de componente și sisteme electronice auto, 2006), Solectron (Timișoara, noua linie pentru echipamente telecom Ericsson, 2005 și noile contracte anunțate în 2006), Siemens VDO Automotive (Timișoara, sisteme electronice auto, 2006), GDM Electronics (Curtea de Argeș, dec.2006) În același timp se vorbește (încă fără confirmări oficiale) despre posibilitatea unei investiții majore Nokia la Cluj, sau intenția producătorului EMS și ODM taiwanez Foxconn (grupul Hon Hai) de a deschide o unitate de producție în România.

Cercetare-dezvoltare în hardware și electronică: noile departamente de proiectare și dezvoltare de la Solectron și Hella Electronics (Timișoara, 2006), Infineon (București, centrul de dezvoltare semiconductori, 2005), Ixia (București, dezvoltare solutii testare echipamente comunicatii).

Centre de servicii: Oracle (București, noile centre de consultanță, suport tehnic și financiar, 2005-2006), HP (București, centrul de suport financiar și administrativ, 2005), IBM (București, cele două centre Global Procurement Services și Application Services Delivery), Ericsson (suport tehnic și consultanța, 2006), Microsoft (centru suport tehnic, 2006-2007), SAP (consultanță SAP, 2006), Accenture (outsourcing BPO, 2006), Genpact-GE (servicii BPO, 2006), Wipro (Call Center, BPO, 2006-2007), UniCredit-UPA (outsourcing bancar, 2006), CGS-Computer Generated Solutions (Call Center, BPO, 2006, preluare EasyCall)

Centre R&D și dezvoltare software: Nokia / Intellisync Cluj, (software telefonie și servere comunicații, 2006), Siemens PSE (Cluj, al doilea centru,

2006), Océ (Timișoara, software imprimare, 2005), Freescale Semiconductors (București, software telecomunicații și instrumente dezvoltare, 2006), S&T (București, servicii dezvoltare software, management de proiecte și consultanță, 2006), ACI Worldwide (Timișoara, soluții plăți electronice, 2006), Amazon (Iași 2005, București 2006), EBS (Sibiu, 2006), Stratinis (București, software management prețuri, 2006).

În sectorul hardware și electronică, totalul investițiilor în noile unități din 2005 și 2006, aproximat pe baza cifrelor declarate de unele companii, depășește 90 mil. USD, cu perspectiva de a se tripla în următorii ani o dată cu dezvoltarea și finalizarea proiectelor începute. Personalul angajat pare a fi în acest moment de 1.500 – 2.000, iar producția anuală corespunzătoare ar trebui să depășească 300 mil.USD.

Noile centre de servicii, R&D și dezvoltare software au acumulat în 2005 și 2006 cca 3.000 de noi angajați, iar foarte multe din companiile implicate se referă, pentru anii următori, la perspectiva angajării a "mii de persoane". Contribuția la cifra de afaceri a sectorului în 2006 poate fi estimată la 100 - 150 mil.USD. Ponderea filialelor multinaționale și a centrelor offshore în exportul sectorului, care depășea 60%, tinde să se mărească rapid.

Este interesant de observat și amplasarea teritorială a acestor noi centre. În producția de hardware și electronică Timișoara, Clujul și, în general, zonele apropiate graniței de vest continuă să fie preferate, dar o parte din noile investiții s-au îndreptat și spre alte orașe din Transilvania (Brașov, Sibiu) și chiar Muntenia (Curtea de Argeș). Centrele de servicii s-au concentrat până acum exclusiv în București, în timp ce noile centre de dezvoltare software, pe lângă București și Timișoara, au fost amplasate la Cluj, Iași și Sibiu. Tendința de a evita Bucureștiul și Timișoara apare destul de clar în planurile de extindere a centrelor, așa cum rezultă din declarații ale companiilor. Astfel, HP evaluează Iașul și Clujul pentru următoarele centre, S&T intenționează să deschidă 8 filiale în toată țara, iar IBM, HP și Siemens sunt interesate într-un posibil parc IT la Brașov pentru noile centre de dezvoltare.

Firmele TI&C

Numărul total de firme active în industria TI&C a ajuns în 2005 la 16.300, cu 2.300 mai multe (+16%) decât în anul anterior. Raportate la întreaga economie, firmele TI&C reprezintă ca număr cca 3% și această pondere are tendința să crească, rata apariției de noi firme fiind constant mai mare în industria TI&C față de media pe economie.

Din cele 16.300 de firme, majoritatea (12.200) aparțin sectorului software și servicii care se menține unul din cele mai dinamice din punctul de vedere al inițiativei antreprenoriale și în care microîntreprinderile au un rol important. În 2005 în sector s-au înregistrat 1.650 de noi firme, iar numărul total a ajuns de trei ori mai mare decât în 2000.

Sectorul serviciilor telecom a numărat 3.250 de societăți, cu 660 mai multe față de anul anterior, creșterea procentuală (+26%) fiind chiar mai mare decât în sectorul software. Remarcabilă este creșterea (de 18 ori) față de anul 2000 când nu erau înregistrate decât 177 de firme, evoluția datorându-se atât liberalizării pieței de telefonie și apariției operatorilor alternativi, cât și înmulțirii furnizorilor de acces Internet și de transmisiuni de date.

În sectoarele hardware situația a rămas neschimbată față de anul anterior, cu un număr total de 860 de firme, din care două treimi în hardware IT. Societățile nou înființate au fost egale ca număr de cele care și-au încetat activitatea. În comparație cu anul 2000 sectoarele hardware au însă un număr aproape dublu de firme, datorită creșterilor din perioada 2002-04.

Marile companii

Câteva din marile firme TI&C, mai ales cele de telecomunicații, se numără printre cele mai puternice companii ale României. În primul rând este vorba, evident, de cei 3 mari operatori telecom (Romtelecom, Orange, Vodafone) care fac parte din primele 10 companii în ordinea cifrei de afaceri, situându-se pe locurile 7, 8 și 10. Alte trei societăți (Alcatel, RCS/RDS și Telemobil) au intrat în 2005 pe lista primelor 100 de companii, iar topul primelor 200 mai cuprinde încă 5 firme TI&C (Flamingo Computers, Astral Telecom, K-Tech, Celestica și SNR). La acestea se adaugă câțiva mari distribuitori TI&C (care însă se înregistrează în alte diviziuni CAEN).

Intr-o privire mai largă asupra industriei, constatăm că numărul firmelor TI&C cu o cifră de afaceri mai mare de un milion de dolari a fost 414 în 2005 (față de 307 cu un an înainte) și, din acestea 59 au depășit 10 milioane de dolari. Cele mai multe firme "milionare" activează, așa cum era de așteptat, în servicii: 200 în software și servicii IT și 128 în servicii telecom. În schimb nivelul de 100 milioane a fost depășit doar de 6 societăți de telecomunicații (Romtelecom, Orange, Vodafone, RCS/RDS, Telemobil și Astral în servicii și Alcatel în hardware). În sfârșit, Romtelecom și Orange au trecut în 2005 pragul de un miliard de dolari, iar în 2006 cel puțin Orange va depăși un miliard de euro.

Gradul de concentrare

Societățile milionare amintite mai sus reprezintă doar 2,5% din numărul total de firme TI&C, dar realizează 88% din cifra de afaceri totală și utilizează 63% din personalul industriei. Acesta indică pe ansamblu o concentrare puternică a industriei, dar gradul de concentrare este diferit în cele patru sectoare.

În sectorul serviciilor telecom se menține cel mai accentuat grad de concentrare. Cota de piață a liderului (Romtelecom în 2005) este 26%, primii trei operatori de telefonie acumulează împreună 72% din cifra de afaceri, iar primele 10 societăți 85%. Dacă însă comparăm aceste procente cu situația de acum cinci ani, constatăm o reducere serioasă a gradului de dominare a primelor firme. În 2000 cota Romtelecom era de două ori mai mare (56%), primii trei operatori dețineau 95%, iar primii 10 reprezentau practic întreaga piață (98,5%). Evoluția se datorează liberalizării, formării unei piețe concurențiale, în paralel cu dezvoltarea tehnologică, extinderea telefoniei mobile în defavoarea celei fixe și consolidarea operatorilor de cablu. Este de așteptat ca în 2006 și 2007 să se mențină gradul de concentrare din 2005, dar cu o ușoară reducere a cotei primelor trei și o creștere a ponderii primelor 10 societăți. (între care se vor număra principalii operatori de telefonie fixă și mobilă, de cablu și radio).

În contrast cu serviciile telecom, sectorul software și servicii se caracterizează printr-o repartitie mult mai uniformă a cotelor de piață.

Liderul (IBM) deține doar 4%* din cifra de afaceri totală, primele trei societăți (IBM, S&T, Forte/SBS) acumulează 10%, iar primele 10 doar 25%. Eforturile de consolidare și valul de achiziții și fuziuni ale firmelor de software și servicii care au început în 2005 și au continuat în 2006 nu sunt încă reflectate de cifrele sectorului. Ponderea primelor societăți, exprimată de procente amintite mai sus, a rămas aproape neschimbată în ultimii cinci ani. Gradul redus de concentrare se explică atât printr-o insuficientă consolidare în zona marilor societăți, cât și prin prezența unui număr extrem de mare de firme medii și mici care acumulează un volum de activitate important. Trebuie însă ținut cont și de faptul că procente amintite se referă la ponderea marilor firme în cifrele industriei și că, dacă se analizează piața, mai ales pe segmente specializate, cum ar fi aplicațiile ERP/EAS sau diferitele categorii de servicii IT, cotele deținute de lideri și de primii 3 furnizori depășesc 25% și, respectiv, 60%.

Gradul relativ redus de concentrare va rămâne o caracteristică a industriei de software și servicii, dar cifrele anului 2006 și, mai ales, 2007 vor indica probabil o mărire cu câteva puncte procentuale a ponderii deținute de firmele mari care vor fi mai bine poziționate pentru a-și extinde activitățile.

În sectoarele hardware se menține o concentrare ridicată, apropiată de cea din serviciile de telecomunicații. Astfel, în sectorul hardware IT primele trei societăți (Flamingo, K-Tech și Celestica) realizează 46% din totalul cifrei de afaceri, iar primele 10 acumulează 70%. În hardware telecom procente sunt 61% pentru primele trei (Alcatel, Solectron și Electromagnetica) și 83% pentru primele 10 societăți. Ponderea primelor societăți a rămas relativ constantă în ultimii cinci ani, chiar dacă componența grupurilor top 3 și 10 s-a modificat. Concentrarea din hardware este dată de prezența filialelor multinaționalelor și a marilor asamblatori/distribuitori locali care depășesc cu mult ca volum de activitate segmentul producătorilor mid-tier locali și străini.

Pentru comparație, notăm că în UE-15 concentrarea industriei IT măsurată prin cota de piață a primelor 10 companii variază între 30% și 60% cu valori maxime în Germania și minime în Franța și cu o tendință de creștere ușoară în toate țările.

Gradul de concentrare - Cotele de piață ale primelor firme

Sectorul (CAEN)	Liderul	Top 3	Top 10
Servicii Telecom (642)	26%	72%	85%
Software și servicii TI (72)	4%	10%	25%
Hardware TI (30)	17%	46%	70%
Hardware Telecom (32)	36%	61%	83%

Microîntreprinderile TI&C

Din cele 16.300 de firme TI&C, 8.650 au fost înregistrate fiscal ca microîntreprinderi în 2005. Numărul este cu 230 mai mic față de anul anterior, iar ponderea în numărul total a scăzut de la 63% la 53%. S-au

* se ia în considerare cifra de afaceri a filialelor locale, nu totalul vânzărilor multinaționalelor în România

redus, de asemenea, personalul angajat (-5%), veniturile (-1%) și ponderea acestora în totalurile industriei TI&C.

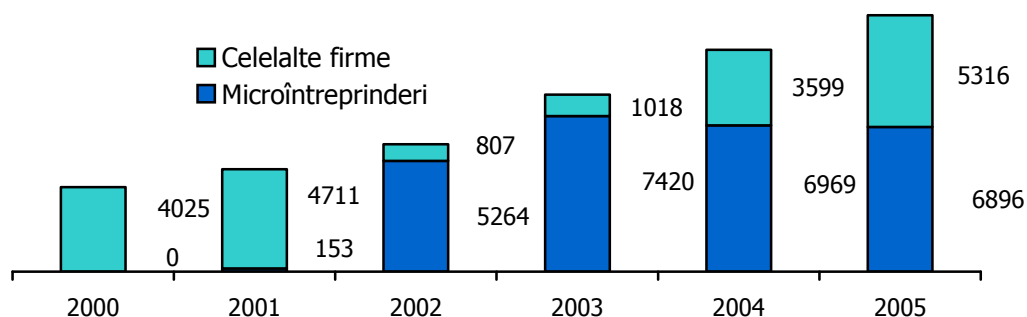
Această evoluție se integrează unei tendințe generale în toate sectoarele economice. La scara întregii economii, numărul de microîntreprinderi și personalul acestora s-a diminuat în 2005 cu aproape un sfert, iar cifra de afaceri nu a mai reprezentat decât 4% din total față de 10% în 2003. După cum se știe, regresul este legat de suita de modificări legislative din 2004-05 de natură să descurajeze microîntreprinderile și să limiteze practica plății salariilor evitând taxele și contribuțiile asociate (introducerea obligației de a avea minim un salariat, mărirea cotei de impozitare a venitului și a dividendelor, la care s-a adăugat cota unică de 16% care a diminuat avantajele statutului de microîntreprindere).

Majoritatea microîntreprinderilor TI&C se concentrează în servicii, în special în sectorul software și servicii IT, în timp ce în sectoarele hardware prezența lor este mult mai redusă atât ca număr (297), cât și ca procent din veniturile totale (sub 1,5%).

Sectorul software și servicii se detașează în mod particular prin amploarea fenomenului microîntreprinderilor. Deși în ușoară scădere față de anii anteriori, cele 6.900 de microîntreprinderi de software și servicii reprezintă încă 56% din numărul total de firme din sector, utilizează 30% din personal (11.900 de angajați) și realizează 14% din cifra de afaceri (218 mil.USD). O semnificație deosebită o au profiturile microîntreprinderilor care, cu o valoare de 85 mil.USD, reprezintă 38% din totalul sectorului. Deși această pondere s-a diminuat, rata medie a profitului brut păstrează o valoare de excepție – aproape 40%, care sugerează că microîntreprinderile sunt, în continuare folosite pentru transferul profiturilor și, mai ales, al salariilor. Se estimează (studiul ANIS) că, în ultimii ani, salariile plătite prin microîntreprinderi au reprezentat peste 20% din totalul salariilor reale ale sectorului și că, prin această metodă, veniturile nete ale angajaților implicați au putut fi de 2 – 2,5 ori mai mari la aceleași costuri pentru firmă.

Regresul pe întreaga economie a afectat și microîntreprinderile din software și servicii, dar acestea și-au menținut o pondere și importanță mult mai mare decât în alte sectoare. Dată fiind ultima formă a Codului Fiscal pentru 2007, este de așteptat ca microîntreprinderile software, chiar dacă în contracție ca număr și pondere, să-și păstreze rolul aparte în cadrul sectorului cel puțin încă un an.

Microîntreprinderi 2000-2005 (software și servicii)



Personal

Personalul total al sectoarelor TI&C a ajuns la 101.200 de angajați în 2005, în creștere cu 7.000 (+8%) față de anul anterior și a depășit 110.000 în 2006. Cea mai mare parte a personalului lucrează în servicii (47.500 în servicii telecom și 47.000 în software și servicii TI), în timp ce industriile hardware utilizează mai puțin de 16.000 de angajați. Raportat la întreaga economie, personalul sectoarelor TI&C reprezintă cca 2,3% din total.

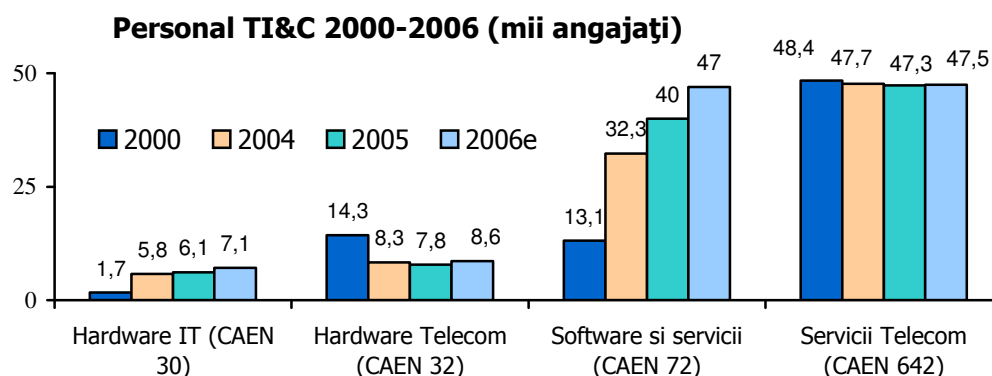
Mărirea de personal din 2005 se datorează exclusiv sectorului software și servicii a cărui creștere a depășit ușoarele reduceri din celelalte sectoare.

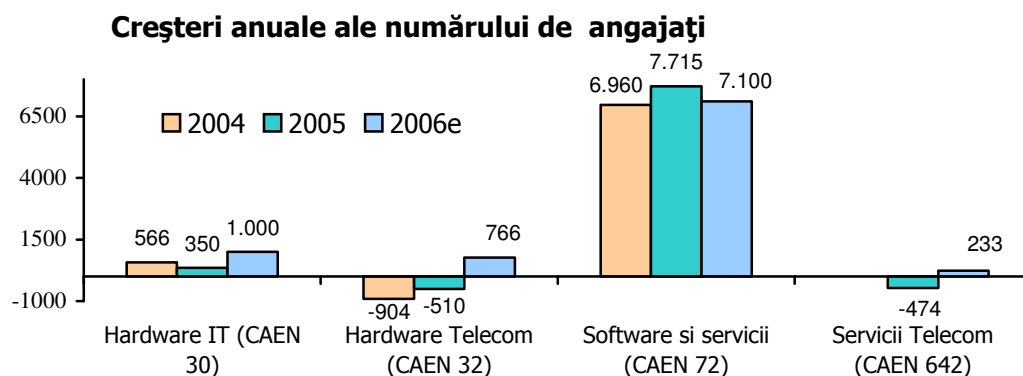
În servicii telecom, scăderea s-a datorat mai ales restructurărilor de la Romtelecom (-4.000) compensate parțial de măririle consistente la Orange, Vodafone și RCS/RDS.

În sectoarele hardware numărul de angajați s-a micșorat cu doar 150, ca rezultat al reducerilor de la Solectron, Electromagnetica, IPEE, în paralel cu angajările de la K-Tech, Celestica, Alcatel, Pemstar, Connectronics, Ducati, Kathrein, etc. De notat și faptul că în 2005 numărul de angajați din hardware se menținea încă sub nivelul din anul 2000, datorită reducerilor succesive din Hardware telecom (CAEN 32). În 2006 este de așteptat ca personalul sectoarelor hardware să se mărească semnificativ (+1.700) ca urmare a deschiderii noilor centre de producție și a extinderii activității la multe din societățile existente.

Sectorul software și servicii este singurul care continuă să înregistreze mărimi categorice de personal. Creșterea cu 7.700 de angajați din 2005 este cea mai mare din istoria sectorului și survine după alți doi ani mărimi asemănătoare (7.400 în 2003 și 7.000 în 2004). Cu foarte puține excepții, toate firmele mari și medii au făcut angajări, de multe ori masive, în cursul anului 2005. Se remarcă Oracle sau Siemens Automotive (cu peste 300 noi angajați), dar și Softwin, ITC Networks, Ubi Soft, Gameloft, Siemens PSE. În acești ani, creșterea a fost accentuată și de noile centre de servicii și R&D înființate de companiile străine. Se estimează că în 2006 numărul de noi angajări este cel puțin la același nivel, ridicând personalul sectorului la cca 47.000, iar în 2007, situația se va repeta.

Astfel de creșteri anuale apar ca remarcabile, situându-se la limita numărului de specialiști TI furnizați de învățământul superior, mai ales dacă ținem cont că mulți din aceștia sunt absorbiți de alte sectoare ale economiei. Este adevărat că o parte a noilor angajați sunt absolvenți cu alte specializări și că măririle cuprind și personalul non-TI al firmelor necesar activităților administrative, de marketing, vânzări, consultanță de proces, etc. Cu toate acestea, fenomenul indică destul de clar că învățământul universitar face față tot mai greu cererii de specialiști din partea industriei.





Salariile

Salariul brut mediu anual TI&C s-a ridicat în 2005 la 7.358 USD (5.920 EUR), cu diferențe destul de mari între sectoare, iar în 2006 este estimat la 8.800 USD (7.040 EUR). Nivelul este de aproape două ori mai mare decât salariul mediu brut pe economie. Creșterile față de anii anteriori sunt de 19% pentru 2005 (sub creșterea medie pe economie) și de 20% pentru 2006, dar și în această privință evoluțiile pe sectoare diferă semnificativ.

Venitul salarial brut cel mai ridicat se înregistrează în sectorul servicii telecom: 9.780 USD în 2005 și 11.400 USD în 2006, fiind determinat mai ales de salariile practicate de operatorii de telefonie. Ratele de creștere anuală sunt însă ceva mai scăzute (18%).

În hardware nivelul mediu este mult mai redus (5.070 USD) în 2005 și prezintă diferențe de la simplu la dublu între cele două sectoare. În hardware IT (CAEN 30) media a fost 3.320 USD în 2005 și 4.050 USD în 2006, cu o creștere mai accentuată în 2006. În hardware telecom și electronică (CAEN 32), unde ponderea filialelor companiilor străine este mai mare, salariul mediu a atins 6.440 USD și, respectiv, 7.500 USD, cu o creștere mai atenuată în 2006.

Sectorul software și servicii, cunoscut pentru veniturile salariale mari și în continuă creștere, a înregistrat în 2005 un salariu mediu brut anual de doar 5.300 USD. După cum se știe, media întregului sector este distorsionată de miile de firme foarte mici care declară salarii minime, precum și de practica plății salariilor prin microîntreprinderi. Mai aproape de adevăr sunt medii parțiale cum ar fi media pe grupa CAEN 722 (produse și servicii dezvoltare software) fără microîntreprinderi care a fost 8.560 USD în 2005, media primelor 100 de firme de 10.900 USD, sau media pe grupul reprezentativ de firme dezvoltatoare de software (atât locale cât și deținute de companii străine) de 11.700 USD (9.405 EUR) în 2005, de aproape trei ori mai mare decât media pe economie. De menționat și că la filialele multinaționalelor salariul brut mediu anual a depășit de regulă 25.000 USD. În 2005 s-a înregistrat o creștere cu 31% a mediei pe sector (față de 20% pe economie), în 2006 se estimează o majorare și mai puternică, cu 35% (11.560 USD media 722), iar în 2007 creșterea va continua probabil cu cel puțin 25%. Astfel de rate de creștere sunt indicate și de buletinele specializate ale Institutului Național de Statistică, care consemnează, de exemplu, pentru salariul mediu CAEN 72+73 o mărire cu 40% în octombrie 2006 față de aceeași lună a anului anterior. Trebuie remarcat și faptul că,

Începând cu 2004, creșterile salariale au tendința de a depăși creșterile de productivitate.

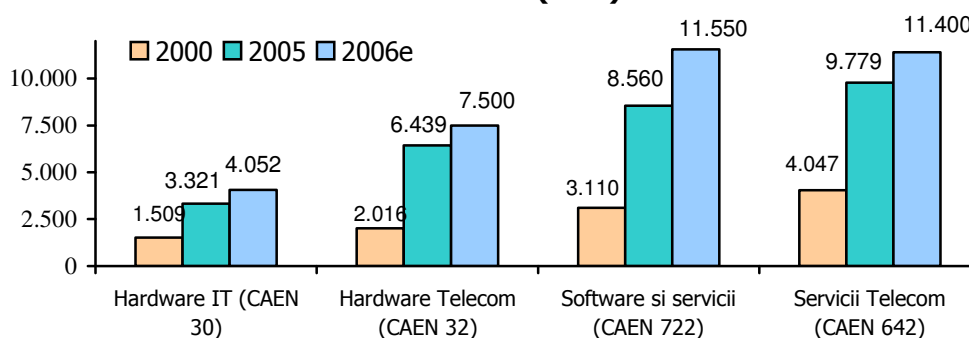
Escaladarea salariilor din software și servicii, alături de dificultățile de recrutare și creșterea ratei de migrare între firme a personalului sunt rezultatele decalajului tot mai accentuat între cererea industriei și oferta învățământului superior de specialitate. Deficitul de specialiști TI&C se extinde și asupra sectoarelor hardware o dată cu înființarea și extinderea centrelor de proiectare și R&D. Din acest punct de vedere este deosebit de semnificativ anunțul recent al Alcatel Timișoara (care este și centru de coordonare pentru sud-estul Europei) privind intenția de a deschide un centru de cercetare-dezvoltare în Serbia, ca răspuns la dificultățile de recrutare în România a forței de muncă.

Salariul brut mediu anual

	USD/an	2000	2005	2006e	2005/04	2006/05
Servicii telecomunicații		4.047	9.779	11.500	18%	18%
Software și servicii TI (72)*		2.474	5.293	7.145	31%	35%
(722)		3.110	8.560	11.550		
Hardware TI		1.509	3.321	4.052	19%	22%
Hardware telecomunicații		2.016	6.439	7.500	27%	16%
Medial TI&C		3.350	7.358	8.799	19%	20%

* Sunt indicate media sectorului (CAEN 72) și media grupei CAEN 722 (produse și servicii software) fără microîntreprinderi

Salariul brut mediu anual (USD)



Profiturile

Pe ansamblu, industria TI&C a înregistrat în 2005 un salt al profiturilor. Excedentul din exploatare cumulat a atins 1,31 mld.USD (1,05 mld.EUR), cu 50% mai mult decât în anul anterior. Creșterea profiturilor nete a fost și mai mare, de peste 60%, datorită introducerii cotei unice. Profiturile provin aproape în întregime din sectoarele de servicii.

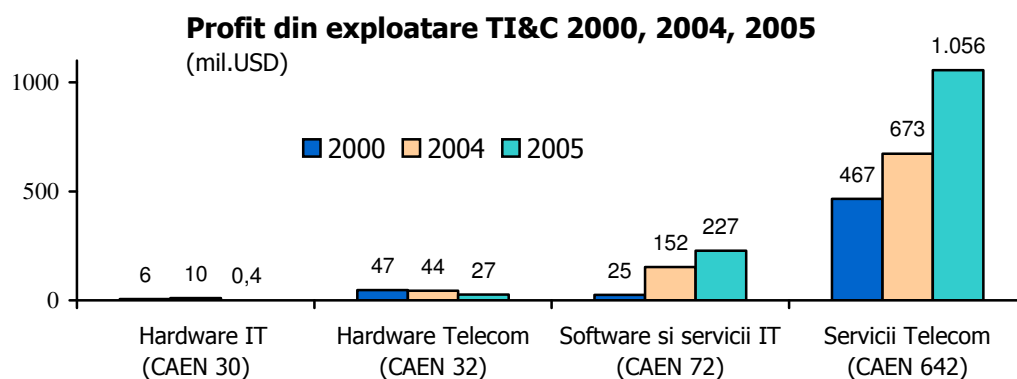
Serviciile telecom au generat cca 80% din profiturile industriei TI&C acumulând un excedent din exploatare de 1.050 mil.USD (+57% față de anul anterior) și profituri nete de 925 mil.USD (+82%). De altfel doar cei trei mari operatori de telefonie au realizat împreună profituri nete de 745 mil.USD, adică 2/3 din totalul industriei. Profitabilitatea ieșită din comun a sectorului s-a accentuat în 2005. Rata medie a profitului brut s-a majorat la 24,6%, cu valori de 38% la Orange și 33% la Vodafone. De remarcat și evoluția față de anul 2000, când profitul brut și net erau serios diminuate

de cheltuielile financiare. În 2005 profitul net total al sectorului a devenit de 30 de ori mai mare decât în 2000.

Sectorul software și servicii a înregistrat, de asemenea, mari creșteri în 2005. Excedentul din exploatare și profitul brut au depășit 220 mil.USD (+49%) iar profitul net a totalizat 190 mil.USD (+52%), reprezentând 17% din totalul TI&C. După cum se observă, volumul profiturilor în software și servicii se menține net inferior celui din telecomunicații. La societățile cu cele mai mari profituri (IBM, Romsys, Oracle, Microsoft, Siveco, Ness/Radix, Softwin, UTI) nivelul profitului brut se plasează cu cel puțin un ordin de mărime sub cel al operatorilor telecom, depășind 10 mil.USD în doar două cazuri. La majoritatea acestor firme rata profitului brut se situează între 20% și 33%, dar media pe sector este de 14,5%, la fel ca în anul anterior și în scădere față de 2002-2003.

Spre deosebire de servicii, sectoarele hardware au cunoscut în 2005 un adevărat declin al profiturilor. În hardware IT (CAEN 30) pierderile din exploatare de la unele societăți mari, în special Celestica și Intrarom au egalat profiturile realizate de majoritatea celorlalte firme, astfel că, pe ansamblu, sectorul a înregistrat pierderi (-4 și -7 mil.USD ca rezultat brut și net). Și în sectorul hardware telecom și electronică, pierderile unor societăți (Solectron, IPEE, Băneasa) au contribuit la diminuarea profitului total al sectorului cu 40% (excedent din exploatare) și 50% (profiturile nete). S-a înregistrat o relativă stagnare a profiturilor chiar și la societățile profitabile, cum este în primul rând Alcatel (care, totuși, a realizat jumătate din profitul din exploatare al sectorului). Rata medie a profitului brut pe sector a scăzut la 8,4%, față de 19% în anul anterior. Rezultatul acestor evoluții pe ansamblul ambelor sectoare hardware este o reducere la jumătate a profiturilor din exploatare și la o treime a profiturilor nete față de anul anterior.

Dacă urmărim traiectoria impozitelor pe profit plătite de sectoarele TI&C în 2005, putem constata o reducere cu 20%, de la 227 la 181 mil.USD. S-ar putea spune că reducerea se datorează introducerii cotei unice, dar mărirea profitului brut total ar fi trebuit să compenseze în mai mare măsură scăderea cotei de impozitare. În realitate reducerea volumului impozitelor provine din sectorul servicii telecom, fiind influențată de situația specială de la Romtelecom și Cosmote. În software și servicii situația este diferită. Aici anul 2005 s-a caracterizat printr-o mutare parțială a profiturilor de la microîntreprinderi spre societățile cu impozitare standard pe profit. Creșterea mult mai puternică (cu peste 80%) a profiturilor la această categorie a compensat reducerea cotei și a condus la o mărire a impozitelor. Rezultatul a fost o creștere cu 26% a volumului impozitelor plătite de sectorul software, demonstrându-se încă o dată că relaxarea fiscală poate duce, prin mărirea bazei de impozitare, la majorarea încasărilor la buget.



Geografia industriei TI&C

București își menține rolul de pol absolut al industriei TI&C cu 5.810 societăți înregistrate (36% din numărul total), 58.460 de angajați (58% din total) și o cifră de afaceri de 5,26 miliarde de dolari (78%).

Concentrarea în București este însă dată doar de servicii, în timp ce producția de hardware este amplasată preponderent în zona de vest a țării.

În sectorul serviciilor telecom, nivelul foarte înalt al concentrării în capitală este ușor de înțeles prin înregistrarea și amplasarea aici a sediilor marilor operatori de telefonie și cablu. În București sunt localizate 88% din cifra de afaceri a sectorului și 72% din personal. Urmează, la mare distanță, Giurgiu (unde e înregistrat Telemobil) cu 2,8% și Bihor cu 2,6% din cifra de afaceri totală.

Și în sectorul software și servicii se menține concentrarea puternică în București, cu 4.455 de firme (36% din total), 19.300 de angajați (48%) și 64% din cifra de afaceri a sectorului. Urmează, în ordinea cifrei de afaceri Cluj cu 81 mil.USD (5,3% din total) și 2.854 de angajați (7,1%), Timiș cu 77 mil.USD (5%) și 3.170 de angajați (7,9%), Brașov, Iași, Prahova și Sibiu.

Pentru producția de hardware și electronică, distribuția geografică se schimbă, locațiile preferate fiind Timișoara, București și Oradea.

În sectorul hardware IT capitala, cu 63% din cifra de afaceri și doar 40% din producție își păstrează primul loc datorată distribuitorilor și producătorilor de PC-uri. Urmează județul Bihor (unde începând cu 2005 se simte prezența unității Celestica de la Borș) cu 15% din cifra de afaceri și 34% din producție, apoi Cluj, Timiș și Iași.

În hardware-ul telecom, pe primul loc se situează Timișoara (datorită filialelor Alcatel și Solectron) cu 56% din cifra de afaceri, 63% din producție și 43% din personal. Urmează în ordine București (31%), Buzău, Prahova și Iași. Dacă se analizează cifrele însumate ale ambelor sectoare hardware, se constată că Bucureștiul se menține pe primul loc în privința cifrei de afaceri, dar este depășit de Timiș la producție (203 mil.USD, 37% din total)

În ceea ce privește distribuția pe regiunile de dezvoltare, producția de software și servicii se acumulează, după București (62%), în regiunile Vest, Nord-Vest și Centru (cu câte 8%), în timp ce producția de hardware este concentrată în Vest și Nord-Vest (58% împreună) și în București (33%).

Accentuarea deficitului de forță de muncă în locațiile preferate dar tot mai aglomerate determină companiile TI&C și noii investitori să-și îndrepte atenția și spre alte zone ale țării. În software și servicii alternativa la Timișoara și București este căutată la Cluj, Iași, Brașov, Sibiu, Galați și Craiova. În hardware mișcarea pare a fi dinspre localitățile apropiate graniței de vest spre Transilvania (Cluj, Brașov, Sibiu), Iași și localități din Muntenia.

Servicii Telecom (CAEN 642) - Distribuția geografică, 2005

Judet	CA, mil \$.	Personal	% CA	% Pers.
BUCURESTI	3.828	33.880	88%	72%
GIURGIU	121	704	3%	1%
CLUJ	113	2.613	3%	6%
TIMIS	35	1.137	0,8%	2%

BOTOSANI	25	317	0,6%	1%
BIHOR	24	269	0,6%	1%

Software și servicii (CAEN 72) - Distribuția geografică, 2005

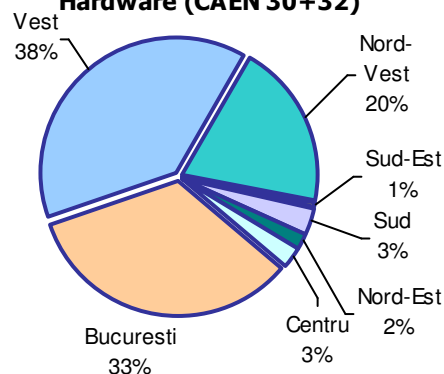
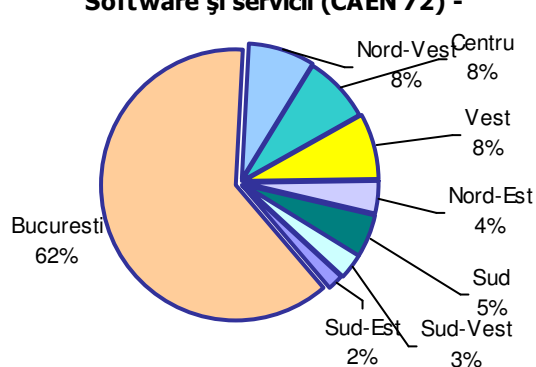
Judet	CA, mil \$.	Personal	% CA	% Pers.
BUCURESTI	990	19.323	64%	48%
CLUJ	81	2.854	5,3%	7,1%
TIMIS	77	3.173	5,0%	7,9%
BRASOV	48	2.141	3,1%	5,4%
IASI	47	1.365	3,1%	3,4%

Hardware IT (CAEN 30)- Distribuția geografică, 2005

Judet	CA, mil \$	Prod, mil \$	Pers.	%CA	%Prod
1 BUCURESTI	334	100	3.344	63%	40%
2 BIHOR	78	85	218	15%	34%
3 CLUJ	30	14	668	6%	6%
4 TIMIS	18	11	263	3%	5%
5 IASI	10	4	306	2%	1%

HardwareTelecom (CAEN 32)- Distribuția geografică, 2005

Judet	CA, mil \$	Prod, mil \$	Pers.	%CA	%Prod
1 TIMIS	196	192	3.398	56%	63%
2 BUCURESTI	110	84	1.916	31%	28%
3 BUZAU	16	1	50	4%	0,2%
4 PRAHOVA	5	5	383	1%	2%
5 IASI	4	4	202	1%	1%

Distribuția pe regiuni de dezvoltare a producției TI&C
Hardware (CAEN 30+32)

Software și servicii (CAEN 72) -

Contribuția la PIB

Contribuția la Produsul Intern Brut a sectoarelor TI&C este de cca 4% (3,94% în 2005 și 4,19% în 2006). Aceasta este ponderea pe care Valoarea Adăugată Brută creată în cele patru sectoare o are în totalul VAB pe economie.

Aportul cel mai important îl au serviciile telecom cu 3,03% (în 2005), în timp ce contribuția sectorului software este de 0,68%, iar a sectoarelor hardware de doar 0,23%.

Deosebit de semnificativă este dinamica acestor procente. În timp ce la serviciile telecom evoluția față de anul 2000 este modestă, în sectorul software și servicii creșterea a fost continuă și puternică de-a lungul întregii perioade, contribuția la PIB în 2006 fiind de peste 3 ori mai mare decât în 2000 (0,79% față de 0,25%). Creșterea din software a compensat de altfel reducerea serioasă a contribuției din hardware telecom.

Este de așteptat ca, în perioada următoare, contribuția la PIB a sectoarelor TI&C să se majoreze anual cu 0,2 - 0,3 puncte procentuale provenind din software-servicii IT și servicii telecom, dar și dintr-o revenire a sectorului hardware telecom. Este posibil astfel ca, în 2010, contribuția totală TI&C să depășească 5%.

În ceea ce privește poziționarea României din acest punct de vedere față de alte țări, amintim că în statele cu economii dezvoltate contribuția sectoarelor TI&C la PIB se situează între 5% și 9%, media UE-25 fiind 5,3% (conform Eurostat). Procentul este mai ridicat în câteva țări cunoscute pentru dezvoltarea deosebită a acestor sectoare, de exemplu 10% în Finlanda, sau 13% în Coreea.

Piața TI&C raportată la PIB este un alt indicator important (dar care nu trebuie confundat cu contribuția industriei TI&C la PIB). Luând ca referință valorile pentru ultimii ani din publicația EITO, consumul total TI&C reprezintă cca 6% din PIB.

Peste 2/3 din acest procent revine pieței de telecomunicații (4,7%) și din acest punct de vedere România are o poziție de top în lume. Media Europei de Vest a fost în ultimii ani de doar 3,3 - 3,4%, iar în SUA procentul a ascilat între 3,2% și 3,5%. Deși ca valoare pe locuitor, consumul de telecomunicații în România este de aproape 10 ori mai mic, ca pondere în PIB este superior tuturor statelor dezvoltate.

În schimb, raportul dintre piața TI și PIB, de 1,3 - 1,5%, este foarte redus în raport cu statele europene (3,1% ca medie UE15 și 2,2 media CEE) sau Statele Unite (cca 5%) și, din acest punct de vedere, România se situează constant pe ultimul loc din Europa.

De notat, de asemenea, că diferența dintre contribuția la PIB a industriei TI&C (4%) și ponderea pieței (6%), indică faptul că în România se consumă mai mult TI&C decât se produce. Diferența se regăsește în deficitul comercial în hardware.

Contribuția sectoarelor TI&C la PIB

% din total VAB economie	2000	2004	2005	2006e
Hardware TI (CAEN 30)	0,03%	0,07%	0,06%	0,07%
Hardware Telecom (CAEN 32)	0,36%	0,21%	0,17%	0,19%
Software și Servicii (CAEN 72)	0,25%	0,55%	0,68%	0,79%
Servicii Telecom (CAEN 642)	2,91%	2,85%	3,03%	3,14%
TI&C	3,55%	3,68%	3,94%	4,19%

Notă. modul de calcul al procentelor - în lei curenți ai anilor respectivi, atât pentru VAB din sectoarele CAEN cât și pentru VAB totală așa cum este indicată de INS

Software si servicii IT (CAEN 72)

Software si servicii IT (CAEN 72), 2000 - 2006

	2000	2004	2005	2006e	2005/ 2004, %	2006/ 2005 %	2006 /2000
Cifra de afaceri, CA, mil USD	233	1.052	1.535	2.070	46%	35%	8,9
Productie vanduta, mil USD	162	644	960	1.296	49%	35%	8,0
Val. adaugata, VA, mil USD	81	368	587	820	59%	40%	10,1
Export, mil USD	68	250	355	520	50%	46%	7,6
Rezultat exploatare, mil USD	25	152	227	296	49%	30%	12,0
Rezultat net exercitiu, mil USD	16,4	125	191	248	52%	30%	15,1
Nr.firme	4.025	10.568	12.212	13.200	16%	8%	3,3
Personal	13.100	32.274	39.989	47.000	24%	18%	3,6
Sal.brut USD/an	2.474	4.033	5.293	7.145	31%	35%	2,9
Productivit. (VA,USD/pers)	6.201	11.417	14.667	17.471	28%	19%	2,8
Productivit. Prod.,USD/pers)	12.401	19.945	24.011	27.580	20%	15%	2,2

Software si servicii IT (CAEN 72), 2005

	2005, USD	2005, EUR	2005/04,% USD,Euro	2005/04,% Lei constanti
Cifra de afaceri, CA, mil	1.535	1.234	46%	20%
Productie vanduta, mil	960	772	49%	22%
Val. adaugata, VA, mil	587	472	59%	30%
Export, mil	375	302	50%	23%
Rezultat exploatare, mil	227	183	49%	22%
Nr.firme	12.212	12.212	16%	
Personal	39.989	39.989	24%	
Sal.brut USD/an	5.293	4.256	31%	8%
Productivit. (VA,USD/pers)	14.667	11.794	28%	5%

Primele companii CAEN 72, 2005

Cifra de afaceri

	Cifra de Afaceri, mil.\$	Prod/CA	Pers.
1 IBM ROMANIA SRL	57,4	54%	146
2 S & T ROMANIA SRL	52,2	17%	80
3 FORTE BUSINESS SERVICES SRL	50,1	24%	240
4 ROMSYS SA	39,3	62%	181
5 SIVECO ROMANIA SA	38,8	100%	318
6 C.N.D.P.I.(ROMSOFT)	36,8	8%	764
7 SIEMENS VDO AUTOMOTIVE SRL	35,4	100%	1.023
8 UTI SYSTEMS SA	30,1	92%	294

9	ORACLE ROMANIA SRL	24,2	100%	244
10	NESS ROMANIA SRL (RADIX)	22,5	36%	80
11	GENESYS SOFTWARE ROMANIA SRL	19,1	7%	83
12	SOFTWIN SRL	17,5	92%	802
13	ASBIS ROMANIA SRL	17,2	0%	24
14	PRINTEC GROUP ROMANIA SRL	16,9	12%	43
15	NET BRINEL COMPUTERS SRL	16,3	52%	44
16	MICROSOFT ROMANIA SRL	14,7	100%	60
17	SYSTEM PLUS SRL	12,6	6%	42
18	D.I.M. SOFT SRL	12,5	4%	20
19	INFORMATICA FEROMIARA SA	12,4	98%	369
20	QUARTZ COMPUTER DISTRIBUTION	12,2	2%	6
21	PSE ROMANIA SRL	11,8	99%	329
22	ITC NETWORKS SRL	10,1	100%	380
23	SYSCO SRL	9,9	28%	10
24	HANNA INSTRUMENTS ROMANIA	9,5	97%	333
25	SC ASESOFT INTERNATIONAL SA	9,1	78%	56
26	SIMTECH DATACOM SRL	8,5	0%	26
27	BRODOS ROMANIA SRL	8,3	75%	3
28	UBI SOFT SRL	7,0	90%	251
29	KEPLER - ROMINFO SA	7,0	97%	213
30	BAR CODE SYSTEMS - B.C.S. SRL	6,9	14%	67

Producția vândută

		mil.\$
1	SIVECO ROMANIA SA	38,6
2	SIEMENS VDO AUTOMOTIVE	35,4
3	IBM ROMANIA SRL	30,9
4	UTI SYSTEMS SA	27,6
5	ROMSYS SA	24,5
6	ORACLE ROMANIA SRL	24,2
7	SOFTWIN SRL	16,1
8	MICROSOFT ROMANIA SRL	14,7
9	INFORMATICA FEROMIARA	12,2
10	FORTE BUSINESS SERVICES	11,8

Valoarea Adăugată Brută

		mil.\$
1	SIEMENS VDO AUTOMOTIVE	22,7
2	IBM ROMANIA SRL	20,9
3	SIVECO ROMANIA SA	17,0
4	ORACLE ROMANIA SRL	16,6
5	ROMSYS SA	14,1
6	INFORMATICA FEROMIARA SA	11,5
7	SOFTWIN SRL	10,6
8	MICROSOFT ROMANIA SRL	8,9
9	UTI SYSTEMS SA	8,8
10	ITC NETWORKS SRL	8,0

Profit brut

		mil.\$
1	IBM ROMANIA SRL	13,9
2	ROMSYS SA	11,1
3	ORACLE ROMANIA SRL	6,0
4	MICROSOFT ROMANIA SRL	5,3
5	SIVECO ROMANIA SA	5,3
6	NESS ROMANIA SRL (RADIX)	5,0
7	SOFTWIN SRL	4,4
8	FORTE BUSINESS SERVICES	4,3
9	UTI SYSTEMS SA	3,1
10	S & T ROMANIA SRL	2,8

Personal

		Număr mediu de angajați
1	SIEMENS VDO AUTOMOTIVE	1.023
2	SOFTWIN SRL	802
3	C.N.D.P.I.(ROMSOFT)	764
4	ITC NETWORKS SRL	380
5	INFORMATICA FEROMIARA SA	369
6	HANNA INSTRUMENTS ROMANIA	333
7	PSE ROMANIA SRL	329
8	GAMELOFT SRL	322
9	SIVECO ROMANIA SA	318
10	UTI SYSTEMS SA	294

Hardware IT (CAEN 30)

Hardware IT, 2000 - 2006

Hardware IT (CAEN 30)	2000	2004	2005	2006e	2005/ 2004, %	2006/ 2005 %	2006 /2000
Cifra de afaceri, CA, mil USD	91	391	528	660	35%	25%	7,3
Productie vanduta, mil USD	41	166	240	301	45%	25%	7,3
Val. adaugata, VA, mil USD	11	44,1	54,8	68	24%	25%	6,5
Export, mil USD	131	56	125	258	123%	106%	2,0
Rezultat exploatare, mil USD	6	9,9	0,4	10	-96%	2425%	1,8
Rezultat net exercitiu, mil USD	1,9	14,9	-7,2	10	-148%		5,4
Nr.firme	232	589	598	620	2%	4%	2,7
Personal	1.746	5.751	6.101	7.100	6%	16%	4,1
Sal.brut USD/an	1.509	2.796	3.321	3.986	19%	20%	2,6
Productivit. (VA,USD/pers)	6.065	7.673	8.975	9.640	17%	7%	1,6
Productivit. Prod.,USD/pers)	23.510	28.888	39.418	42.339	36%	7%	1,8

Hardware IT, 2005

	2005, USD	2005, EUR	2005/04, USD,Euro	2005/04, Lei constanti
Cifra de afaceri, CA, mil	528	424	35%	11%
Productie vanduta, mil	240	193	45%	19%
Val. adaugata, VA, mil	54,8	44	24%	2%
Export, mil	125	101	123%	83%
Rezultat exploatare, mil	0,4	0,3	-96%	-97%
Nr.firme	598		2%	
Personal	6.101		6%	
Sal.brut USD/an	3.321	2.671	19%	-3%
Productivit. (VA,USD/pers)	8.975	7.217	17%	-4%

Primele companii CAEN 30, 2005

Cifra de afaceri

	Cifra de Afaceri, mil.\$	Prod/CA	Pers.
1 FLAMINGO COMPUTERS SA	90,7	25%	688
2 K TECH ELECTRONICS SRL	75,2	22%	543
3 CELESTICA ROMANIA SRL	75,0	98%	169
4 INTRAROM SA	43,8	68%	460
5 DECK COMPUTERS INTERNATIONL	24,4	1%	37
6 SISTEC SA	18,5	43%	101
7 ETA-2U SRL	11,3	68%	120
8 ATLAS COMPUTER COMIMPRODEX	11,2	0%	21

9	CARO GROUP SRL	9,3	22%	57
10	AGER BUSINESS TECH SA	8,1	16%	46
11	SYSTRONICS SRL	6,3	100%	149
12	MAGUAY IMPEX SRL	5,5	41%	36
13	COMRACE COMPUTERS	5,1	72%	36
14	ARIS ELECTRONIC SRL	4,4	43%	30
15	PEMSTAR ROMANIA SRL	4,0	100%	106
16	QUARTZ MATRIX	3,5	19%	56
17	TAPE COMPUTER SRL	3,3	15%	19
18	CYBERNET SRL	3,1	24%	29
19	SIF COMPUTER S.R.L.	2,9	18%	35
20	ROMUS TRADING & DEV. IASI	2,8	82%	202

Producția vândută

	mil.\$
1 CELESTICA (ROMANIA) SRL	73,7
2 INTRAROM SA	29,9
3 FLAMINGO COMPUTERS SA	22,3
4 K TECH ELECTRONICS SRL	16,3
5 SISTEC SA	7,9
6 ETA-2U SRL	7,7
7 SYSTRONICS SRL	6,3
8 PEMSTAR ROMANIA SRL	4,0
9 COMRACE COMPUTERS	3,7
10 FEPER SA	2,5

Valoarea Adăugată Brută

	mil.\$
1 INTRAROM SA	7,7
2 K TECH ELECTRONICS SRL	6,7
3 FLAMINGO COMPUTERS SA	3,4
4 DECK COMPUTERS INTL SA	2,8
5 AGER BUSINESS TECH SA	2,1
6 SYSTRONICS SRL	1,9
7 FEPER SA	1,8
8 ICE FELIX SA	1,7
9 COPA ELECTRONIC SRL	1,6
10 ARIS ELECTRONIC SRL	1,5

Profit brut

	mil.\$
1 DECK COMPUTERS INTL SA	2,5
2 K TECH ELECTRONICS SRL	1,1
3 ARIS ELECTRONIC SRL	1,1
4 FEPER SA	0,7
5 AGER BUSINESS TECH SA	0,5
6 S.C.COMRACE COMPUTERS	0,5
7 ICE FELIX	0,5
8 ROMERICA INTERNATIONAL	0,5
9 BYTE TRANS GROUP SA	0,4
10 GAMEX" SRL	0,4

Personal

	Număr mediu de angajați
1 FLAMINGO COMPUTERS SA	688
2 K TECH ELECTRONICS SRL	543
3 INTRAROM SA	460
4 COPA ELECTRONIC SRL	422
5 ROMUS TRADING & DEV. IASI	202
6 FEPER SA	173
7 CELESTICA (ROMANIA) SRL	169
8 ICE FELIX SA	168
9 SYSTRONICS SRL	149
10 ETA-2U SRL	120

Hardware telecom și electronică (CAEN 32)

Hardware Telecom și electronică, 2000 - 2006

Hardware Telecom (CAEN 32)	2000	2004	2005	2006e	2005/ 2004, %	2006/ 2005 %	2006 /2000
Cifra de afaceri, CA, mil USD	271	298	353	441	18%	25%	1,6
Productie vanduta, mil USD	247	268	305	381	14%	25%	1,5
Val. adaugata, VA, mil USD	109	144	145	181	1%	25%	1,7
Export, mil USD	393	635	495	538	-22%	9%	1,4
Rezultat exploatare, mil USD	47,2	43,9	26,7	45	-39%	68%	1,0
Rezultat net exercitiu, mil USD	13,7	49,8	24,6	40	-51%	63%	2,9
Nr.firme	214	264	261	270	-1%	3%	1,3
Personal	14.284	8.344	7.834	8.600	-6%	10%	0,6
Sal.brut USD/an	2.016	5.083	6.439	7.500	27%	16%	3,7
Productivit. (VA,USD/pers)	7.637	17.259	18.533	21.103	7%	14%	2,8
Productivit. Prod.,USD/pers)	17.269	32.082	38.947	44.347	21%	14%	2,6

Hardware Telecom și electronică, 2005

	2005, USD	2005, EUR	2005/04, USD,Euro	2005/04, Lei constanti
Cifra de afaceri, CA, mil	353	284	18%	-3%
Productie vanduta, mil	305	245	14%	-7%
Val. adaugata, VA, mil	145	117	1%	-17%
Export, mil	495	398	-22%	-36%
Rezultat exploatare, mil	26,7	22	-39%	-50%
Nr.firme	261		-1%	
Personal	7.834		-6%	
Sal.brut USD/an	6.439	5.178	27%	4%
Productivit. (VA,USD/pers)	18.533	14.902	7%	-12%

Primele companii CAEN 32, 2005

Cifra de afaceri

	Cifra de Afaceri, mil.\$	Prod/CA	Pers.
1 ALCATEL ROMANIA SA	127,9	100%	965
2 SOLECTRON ROMANIA SRL	50,0	100%	2.172
3 ELECTROMAGNETICA SA	37,7	53%	840
4 FELIX TELECOM SRL	16,6	100%	86
5 UNITED ELECTRIC INDUSTRY SRL	15,5	3%	49
6 KATHREIN ROMANIA SRL	14,8	97%	145
INTERACTIVE SYSTEMS & BUSINESS			
7 CONSULTING SRL (ISBC)	14,5	99%	51
8 TOPEX SA	6,2	99%	120

9	ANTRICE S.A.	5,5	72%	65
10	ELPROF SA	4,8	97%	100
11	ROMSERVICE TELECOMUNICATII	4,1	69%	79
12	DUCATI ENERGIA ROMANIA SA	3,6	100%	275
13	ELECTRA SRL	3,4	97%	142
14	IPEE SA	3,2	99%	427
15	WENGLOR SENSORIC ROMANIA	2,9	84%	98
16	CONNECTRONICS ROMANIA SRL	2,7	100%	350
17	ROMSERVICE INTERNATIONAL SRL	2,5	63%	33
18	HANRO TELECOM SRL	2,0	0%	11
19	ELECTROMAGNETICA GOLDSTAR	1,5	47%	47
20	HELLA ELECTRONICS ROMANIA	1,3	100%	9

Producția vândută

		mil.\$
1	ALCATEL ROMANIA SA	127,9
2	SOLETRON ROMANIA SRL	50,0
3	ELECTROMAGNETICA SA	20,0
4	FELIX TELECOM SRL	16,6
5	ISBC SRL	14,4
6	KATHREIN ROMANIA SRL	14,3
7	TOPEX SA	6,1
8	ELPROF SA	4,6
9	ANTRICE S.A.	3,9
10	DUCATI ENERGIA ROMANIA	3,6

Valoarea Adăugată Brută

		mil.\$
1	SOLETRON ROMANIA SRL	53,1
2	ALCATEL ROMANIA SA	40,6
3	ELECTROMAGNETICA SA	9,6
4	ISBC SRL	5,5
5	FELIX TELECOM SRL	3,9
6	KATHREIN ROMANIA SRL	2,7
7	TOPEX SA	2,1
8	WENGLOR SENSORIC	2,1
9	UNITED ELECTRIC IND.	1,9
10	ELECTRA SRL	1,8

Profit brut

		mil.\$
1	ALCATEL ROMANIA SA	15,7
2	ISBC	4,9
3	EKO ELECTRONICS SA	4,1
4	FELIX TELECOM SRL	2,6
5	KATHREIN ROMANIA SRL	1,7
6	UNITED ELECTRIC INDUSTRY	1,2
7	ELECTROMAGNETICA SA	1,1
8	WENGLOR SENSORIC	0,9
9	TOPEX SA	0,9
10	ELECTRA SRL	0,7

Personal

		Număr mediu de angajați
1	SOLETRON ROMANIA SRL	2.172
2	ALCATEL ROMANIA SA	965
3	ELECTROMAGNETICA SA	840
4	IPEE SA	427
5	CONNECTRONICS ROMANIA	350
6	DUCATI ENERGIA ROMANIA	275
7	BANEASA SA	169
8	KATHREIN ROMANIA SRL	145
9	ELECTRA SRL	142
10	ROMANIA TELECOM TRADING	140

Servicii Telecom (CAEN 642)

Servicii Telecom, 2000 - 2006

Servicii Telecom (CAEN 642)	2000	2004	2005	2006e	2005/ 2004, %	2006/ 2005 %	2006 /2000
Cifra de afaceri, CA, mil USD	1.547	3.388	4.336	5.203	28%	20%	3,4
Productie vanduta, mil USD	1.489	3.159	4.024	4.828	27%	20%	3,2
Val. adaugata, VA, mil USD	953	1.920	2.632	3.238	37%	23%	3,4
Rezultat exploatare, mil USD	467	673	1.056	1.372	57%	30%	2,9
Rezultat net exercitiu, mil USD	31	510	925	1.203	82%	30%	38,5
Nr.firme	177	2.585	3.245	3.500	26%	8%	19,8
Personal	48.406	47.741	47.267	47.500	-1%	0%	1,0
Sal.brut USD/an	4.047	8.269	9.779	11.400	18%	17%	2,8
Productivit. (VA,USD/pers)	19.687	40.216	55.694	68.167	38%	22%	3,5
Productivit. Prod.,USD/pers)	30.753	66.171	85.124	101.648	29%	19%	3,3

Servicii Telecom, 2005

	2005, USD	2005, EUR	2005/04, USD,Euro	2005/04, Lei constanti
Cifra de afaceri, CA, mil USD	4.336	3.486	28%	5%
Productie vanduta, mil USD	4.024	3.235	27%	4%
Val. adaugata, VA, mil USD	2.632	2.117	37%	12%
Rezultat exploatare, mil USD	1.056	849	57%	29%
Nr.firme	3.245	3.245	26%	
Personal	47.267	47.267	-1%	
Sal.brut USD/an	9.779	7.864	18%	-3,0%
Productivit. (VA,USD/pers)	55.694	44.784	38%	14%

Primele companii CAEN 642, 2005

Cifra de afaceri

	Cifra de Afaceri, mil.\$	Prod/CA	Pers.
1 ROMTELECOM SA	1.118,2	99%	15.077
2 ORANGE ROMANIA SA	1.070,0	96%	1.955
3 VODAFONE ROMANIA SA	918,5	95%	2.025
4 RCS & RDS SA	136,5	91%	3.020
5 TELEMobil SA	119,2	96%	638
6 ASTRAL TELECOM SA	100,7	97%	2.048
7 SOC. NATIONALA DE RADIOCOM.	83,9	100%	2.370
8 ERICSSON TELECOMMUNICATIONS	48,5	43%	88
9 H.A.T. GROUP CO ROMANIA SRL	42,5	2%	26
10 UPC ROMANIA S.A.	35,6	99%	638
11 TELECOMUNICATII C.F.R. SA	24,8	100%	1.387

12	VEGASTEL SRL	21,1	19%	166
13	GLOBAL ONE COMMUNICATIONS	18,3	89%	25
14	DELTATEL SRL	18,2	100%	526
15	TELECONSTRUCTIA SA	15,5	94%	1.256
16	REALITATEA MEDIA SA	15,4	100%	482
17	ATLAS TELECOM NETWORK	14,4	93%	90
18	EGNATIA ROM SRL	14,0	75%	36
19	ROKURA SRL	13,6	50%	49
20	KPNQWEST ROMANIA SRL	11,8	100%	70

Producția vândută			Valoarea Adăugată Brută		
		mil.\$			mil.\$
1	ROMTELECOM SA	1.108,6	1	ROMTELECOM SA	827,1
2	ORANGE ROMANIA SA	1.030,4	2	ORANGE ROMANIA SA	668,3
3	VODAFONE ROMANIA SA	869,5	3	VODAFONE ROMANIA SA	559,3
4	RCS & RDS SA	124,2	4	COSMOTE	113,8
5	TELEMOBIL SA	114,2	5	S.NATIONALA DE RADIOCOM	65,0
6	ASTRAL TELECOM SA	98,1	6	ASTRAL TELECOM SA	64,1
7	S.NATIONALA DE RADIOCOM	83,8	7	RCS & RDS SA	56,4
8	UPC ROMANIA S.A.	35,3	8	TELEMOBIL SA	30,9
9	TELECOMUNICATII C.F.R. SA	24,8	9	TELECOMUNICATII C.F.R. SA	21,3
10	ERICSSON TELECOMM.	20,7	10	UPC ROMANIA S.A.	19,0

Profit brut			Personal		
		mil.\$			Număr mediu de angajați
1	ORANGE ROMANIA SA	403,4	1	ROMTELECOM SA	15.077
2	VODAFONE ROMANIA SA	306,0	2	RCS & RDS SA	3.020
3	ROMTELECOM SA	154,8	3	S.NATIONALA DE RADIOCOM	2.370
4	COSMOTE	106,5	4	ASTRAL TELECOM SA	2.048
5	ASTRAL TELECOM SA	28,1	5	VODAFONE ROMANIA SA	2.025
6	RCS & RDS SA	6,1	6	ORANGE ROMANIA SA	1.955
7	UPC ROMANIA S.A.	6,1	7	TELECOMUNICATII C.F.R. SA	1.387
8	RADCOM SRL	5,9	8	TELECONSTRUCTIA SA	1.256
9	EGNATIA ROM SRL	5,0	9	CONY SAT SA	680
10	DELTATEL SRL	4,2	10	TELEMOBIL SA	638